

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 350/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného FiguraLegal s.r.o., Žriedlová 3, Košice, proti uzneseniam Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 15Tp/22/2026 z 24. marca 2026 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tostš/2/2026 z 8. apríla 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru a ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) a najvyššieho súdu o jeho väzbe.

II.

2. Sťažovateľ bol uznesením vyšetrovateľa z 13. marca 2025 obvinený z úkladnej vraždy, ktorej sa mal dopustiť tak, že v lete 2015 oslovil druhého obvineného s požiadavkou usmrtiť švajčiarskeho podnikateľa v úmysle získať jeho cennosti a finančnú hotovosť vo Švajčiarsku a po dohode a rozdelení úloh druhý obvinený poškodeného po jeho príchode na Slovensko usmrtil a sťažovateľ auto poškodeného previezol do Poľska, kde sa neskôr našlo. ŠTS vydal na sťažovateľa 2. októbra 2025 európsky zatýkací rozkaz (ďalej len „EZR“) a 2. decembra 2025 medzinárodný zatýkací rozkaz (ďalej len „MZR“). Sťažovateľ bol vo Švajčiarsku zadržaný 12. decembra 2025 a 24. marca 2026 bol vydaný na Slovensko, kde bol ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením ŠTS z 24. marca 2026 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť 23. marca 2026. ŠTS väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka, neprijal písomný sľub sťažovateľa a nezapočítal dobu zadržania a väzby sťažovateľa vo Švajčiarsku do 23. marca 2026.

3. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 8. apríla 2026 zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú. K dôvodnosti vzneseného obvinenia uviedol, že zo zabezpečených dôkazov vyplýva, že k usmrteniu poškodeného došlo násilím, ku ktorému sa priznáva druhý obvinený, ktorý však mal konať na žiadosť sťažovateľa, čo možno vyvodiť aj z toho, že sťažovateľ žil vo Švajčiarsku, odkiaľ je aj poškodený, a nič nenasvedčuje tomu, že by druhý obvinený mohol mať akýkoľvek kontakt na poškodeného. Naopak, sťažovateľ poznal poškodeného. Preto dosiaľ zadovážené dôkazy nasvedčujú tomu, že sťažovateľ sa mohol dopustiť skutku, pre ktorý bol obvinený. Podľa najvyššieho súdu dôvodné podozrenie môže byť založené aj na výpovedi spoluobvineného alebo osoby motivovanej procesným benefitom, no jej vierohodnosť treba hodnotiť obozretne. Najvyšší súd sa stotožnil s tým, že do lehoty väzby ŠTS nezapočítal dobu zadržania sťažovateľa vo Švajčiarsku, keďže takýto postup nebráni započítaniu tejto doby do prípadného výkonu trestu odňatia slobody.

4. Väzba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku podľa najvyššieho súdu vyplýva z toho, že sťažovateľ sa nezdržiaval v mieste trvalého pobytu na Slovensku, kde nepreberal zásielky vyšetrovateľa, a zdržiava sa vo Švajčiarsku, kde žije a pracuje. Okrem toho sa sťažovateľ nedostavil na výsluch a odišiel do Švajčiarska, hoci bol 25. januára 2024 hliadkou polície kontrolovaný a policajtom mal povedať, že sa zdržiava vo Švajčiarsku, na výsluch sa dostaví, ale ak ho chce vyšetrovateľ vypočuť vo veci, o ktorej si myslí on, tak odíde zo Slovenska. Podľa najvyššieho súdu z toho možno vyvodiť, že konanie sťažovateľa evokuje snahu vyhnúť sa trestného stíhaniu, keďže sťažovateľ nemá mobilné telefónne číslo, spolu uvádza tri adresy vo Švajčiarsku a jedna listina nachádzajúca sa v spise preukazuje, že sa vydával za talianskeho občana s iným menom. Podľa najvyššieho súdu ani list, ktorý zaslal sťažovateľ súdu 29. januára 2026, v ktorom žiada zrušiť EZR a uvádza, že dlhé roky žije vo Švajčiarsku, kde sa aj zdržiava, pričom aj na adrese pobytu bol zadržaný, neoslabuje dôvody útekovej väzby. Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa nachádzal mimo Slovenska, bolo potrebné zabezpečiť jeho vydanie. Najvyšší súd zdôraznil, že sťažovateľovi hrozí vysoký trest. Väzba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného zákona je podľa najvyššieho súdu odôvodnená tým, že sťažovateľ je podozrivý z falšovania vodičského oprávnenia, v spise sú dokumentované priestupky a zrejme existuje trestné stíhanie za trestný čin podvodu, hoci v spise je len úradný záznam. V kontexte s podozrením zo závažnej trestnej činnosti uvedené vytvára obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti.

III.

5. Podľa sťažovateľa konanie o jeho zaistenie začalo v cudzine vydaním EZR, ktorý vo Švajčiarsku nemal účinky, keďže ide o nečlenský štát Európskej únie. Ani následný MZR nemohol odstrániť pôvodnú vadu nezákonne vydaného EZR. Preto sú všetky akty, ktoré viedli k obmedzeniu jeho osobnej slobody, nulité, s čím sa najvyšší súd vôbec nevyrovnal a len stroho konštatoval, že postup orgánov činných v trestnom konaní bol zákonný. Okrem toho v uznesení najvyššieho súdu absentuje odôvodnenie k jeho námietke, z akého dôvodu mu nebola započítaná doba obmedzenia osobnej slobody vo Švajčiarsku.

6. Podľa sťažovateľa neexistuje dostatočné dôvodné podozrenie, že sa mal dopustiť stíhaného trestného činu, keďže obvinenie je založené len na výpovedi druhého obvineného, ktorý sa usiluje o procesný benefit, čomu svedčí aj to, že bol z väzby prepustený na slobodu. Namieta, že absentuje priamy dôkaz o jeho prítomnosti na mieste činu, dôkaz spájajúci ho s telom poškodeného a miestom

činu, dôkaz dokumentujúci jeho účasť na skutku a ucelený reťazec nepriamych dôkazov, ktoré by dôkazne podporili výpoveď druhého obvineného.

7. Podľa sťažovateľa nie je daný ani dôvod útekovej väzby, keďže od roku 2013 s manželkou a deťmi žije vo Švajčiarsku, kde má registrovaný pobyt a kde bol opakovane kontrolovaný švajčiarskou políciou a vždy preukázal totožnosť. Zdôrazňuje, že pobyt v zahraničí predchádzal trestnému stíhaniu a medzi Košicami a Zürichom je pravidelné letecké spojenie. To, že nemá vodičský preukaz, nie je prekážkou súčinnosti s orgánmi činnými v trestnom konaní. Pobyt vo Švajčiarsku, ktoré spolupracuje v trestnoprávnej spolupráci, nemôže byť dôvodom útekovej väzby. To preukazuje i to, že švajčiarske orgány ho vydali, hoci neutekal a len využil právo na slobodu pohybu v krajine, kde žije s rodinou a kde má povolenie na pobyt. Napokon podľa sťažovateľa nie je daný ani dôvod preventívnej väzby, keďže odkaz na údajné trestné stíhanie pre trestný čin podvodu nie je preukázaný. Zdôrazňuje, že stíhaný skutok je druhovo odlišný od trestného činu podvodu, čo tiež neopodstatňuje preventívnu väzbu. Argumentačnú líniu preventívnej väzby odvodzuje najvyšší súd od úvah týkajúcich sa útekovej väzby, čo je nepreskúmateľné.

IV.

8. O porušení ústavných práv sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením ŠTS bol na jeho sťažnosť príslušný rozhodnúť najvyšší súd. Ústavná sťažnosť je tak proti uzneseniu ŠTS podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá. V rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

9. Z obsahu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy vyplýva, že osobu možno do väzby vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Ústavný rámec dopĺňa dohovor, konkrétne čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody, pokiaľ sa tak nestane v súlade s konaním ustanoveným zákonom, ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní, a čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorého každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

10. Z ústavy a rovnako aj z dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí

trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, a že sa obvinený trestného činu dopustil a zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov (III. ÚS 522/2021, bod 8).

11. K námietke sťažovateľa, že vydávacie konanie začalo na základe EZR, ktorý bol vo Švajčiarsku nevykonateľný a až následne bol vydaný MZR, treba uviesť, že sťažovateľ bol zadržaný na základe MZR. Skutočnosť, že pred MZR bol vydaný aj EZR, nemá vplyv na zákonnosť väzobného vydávacieho procesu, pretože všetky úkony od zadržania sťažovateľa až do jeho vydania a rozhodnutia o väzbe na Slovensku sa realizovali na základe MZR podľa vnútroštátnych predpisov Švajčiarska. Preto je táto námietka sťažovateľa nedôvodná.

12. K námietke sťažovateľa, že najvyšší súd sa nedostatočne vysporiadal s materiálnym predpokladom väzby, a to s dôvodným podozrením, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný a má znaky trestného činu, a že sa obvinený trestného činu dopustil, treba uviesť, že nie je úlohou ústavného súdu v štádiu prípravného konania posudzovať mieru podozrenia sťažovateľa zo spáchania žalovaného trestného činu z pohľadu opodstatnenosti väzby. Pokiaľ by ústavný súd predbežné hodnotenie dôkazov vykonal, atrahoval by si právomoc všeobecných súdov, ktorá mu z hľadiska subsidiarity neprislúcha (III. ÚS 518/2021, bod 13, III. ÚS 523/2021 bod 18). Z hľadiska ústavného prieskumu je významné, či najvyšší súd logicky a presvedčivo odôvodnil dôvodnosť podozrenia. Najvyšší súd poukázal najmä na skutočnosť, že zo zabezpečených dôkazov vyplýva usmrtenie poškodeného násilným spôsobom. Sťažovateľa usvedčuje spoluobvinený, podľa ktorého vraždu vykonal na základe objednávky sťažovateľa. Sťažovateľ mal mať kontakt na poškodeného, čo možno vyvodit' z toho, že sťažovateľ žil vo Švajčiarsku, odkiaľ bol aj poškodený. Sťažovateľ nepoprel, že poznal obvineného. Práve o uvedené skutočnosti oprel najvyšší súd dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestného činu sťažovateľom.

13. Vzhľadom na to, že ide o úvodné štádium trestného stíhania, je pre účely väzobného stíhania dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaného trestného činu sťažovateľom odôvodnené ústavne konformne. Keďže dosiaľ sťažovateľa usvedčuje len spoluobvinený, ktorý mal vraždu vykonať, bude úlohou orgánov činných v trestnom konaní dôsledne preveriť ďalšími dôkazmi dôveryhodnosť výpovede druhého obvineného. Námietky sťažovateľa týkajúce sa jeho účasti na mieste činu, ako aj dokumentujúce účasť sťažovateľa na skutku budú predmetom ďalšieho vyšetrovania. Námietky sťažovateľa nerozptyľujú dôvodné podozrenie do takej miery, ktorá by bola ústavne nekonformná pri posudzovaní dôvodného podozrenia sťažovateľa zo spáchania trestného činu. Keďže ide o úvodné štádium trestného stíhania, je pre účely posúdenia dôvodnosti vzneseného obvinenia pri posudzovaní väzby odôvodnenie najvyššieho súdu ústavne konformné. Miera podozrenia v úvodnom štádiu trestného stíhania nie je záverom o vine sťažovateľa. Rozhodnutie o vine sa prejaví až pri rozhodovaní súdu o podanej obžalobe alebo rozhodnutí prokurátora, ak dospeje k záveru, že nie je dôvod na podanie obžaloby (II. ÚS 626/2016, III. ÚS 523/2021, bod 18).

14. Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je daný dôvod útekovej väzby vtedy, ak je obava, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo mu hrozí

vysoký trest. Pri posudzovaní útekovej väzby nebezpečenstvo úteku trestne stíhanej osoby nemôže vyplývať len z jednej skutočnosti, ale musí byť založené na súhrne okolností (III. ÚS 38/01, III. ÚS 34/07). Do úvahy treba vziať viaceré významné faktory, akými sú najmä charakter stíhanej osoby, jej morálka, domov, zamestnanie, majetkové pomery, aktuálny zdravotný stav, rodinné vzťahy, všetky druhy väzieb s krajinou, v ktorej je stíhaná. Vzájomné posúdenie viacerých skutočností môže buď potvrdiť existenciu nebezpečenstva úteku, alebo znížiť ho do takej miery, že väzbu neopodstatňuje.

15. Pri pobyte trestne stíhaného slovenského občana v zahraničí je potrebné diferencovať, či krajina, v ktorej sťažovateľ užíva nehnuteľnosť, je súčasťou Európskej únie, v rámci ktorej každý občan Európskej únie vykonáva právo slobody pohybu a pobytu, alebo či ide o krajinu mimo Európskej únie. V rámci krajín Európskej únie je totiž podstatne jednoduchšie dosiahnuť vydanie na trestné stíhanie procesnými inštitútmi európskeho práva. Ďalej je potrebné zvažovať, či s krajinou, do ktorej by reálne hrozil útek, Slovensko má alebo nemá uzavretú dohodu o vydávaní občanov na trestné stíhanie (III. ÚS 523/2021, bod 19, III. ÚS 319/2025, bod 11).

16. Podstatou ústavnoprávneho posúdenia je, či dôvody útekovej väzby u sťažovateľa uvádzané najvyšším súdom sú vymedzené ústavne akceptovateľným spôsobom. Najvyšší súd uviedol, že samotná hrozba vysokého trestu nie je dôvodom útekovej väzby, avšak pokiaľ prístúpia ďalšie skutočnosti vyplývajúce zo života obvineného svedčiace o hrozbe úteku, útekový dôvod väzby je daný. Najvyšší súd odôvodnil útekovú väzbu hrozbou vysokého trestu odňatia slobody 20 – 25 rokov alebo doživotia za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spolu s tým, že sťažovateľ sa do zadržania nezdržiaval v mieste trvalého pobytu a ani nepreberal zásielky zaslané orgánmi činnými v trestnom konaní, pobyt a práca sťažovateľa vo Švajčiarsku neboli verifikované a zo založenej listiny v spise malo vyplývať, že sa vydával za talianskeho občana s iným menom. V rámci prvopočiatočného rozhodovania o vzatí do väzby kombinácia viacerých skutočností najvyšším súdom je ústavne konformná pre udržanie útekovej väzby v začiatočnom štádiu trestného konania. Námietky sťažovateľa, že žije s rodinou na základe povolenia na pobyt a pracuje vo Švajčiarsku, ktoré má uzavreté so Slovenskom dohodu o vydávaní občanov na trestné stíhanie, v úvodnom štádiu rozhodovania o väzbe neoslabuje dôvody útekovej väzby natoľko, že by bola ústavne neudržateľná vzhľadom na kombináciu viacerých skutočností uvedených najvyšším súdom. V ďalšom štádiu trestného konania pri rozhodovaní o väzbe je potrebné opätovne vyhodnotiť aktuálne skutočnosti, čo nevylučuje iný záver všeobecných súdov o dôvodnosti útekovej väzby.

17. Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je daný preventívny dôvod väzby vtedy, ak je obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval. Dôvodnosť obavy nemôže byť všeobecná alebo abstraktná, ale musí byť spojená s ďalšími skutočnosťami spočívajúcimi v konaní obvineného, z ktorých možno vyvodiť, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Ak preventívna väzba trvá dlhší čas, samotný druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť dôvodom väzby, ak nie sú podporené ďalšími konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi pokračovanie v trestnej činnosti (III. ÚS 33/2021, bod 47, III. ÚS 520/2021, bod 13, III. ÚS 319/2025, bod 9).

18. Pokračovaním v trestnej činnosti sa rozumie nielen opakovanie toho istého trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu rovnakého druhu. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti možno odôvodniť najmä spôsobom spáchania skutku a motívom jeho spáchania, vzťahom obvineného

ku poškodenému, motiváciou dokonať, resp. opakovať skutok majetkovými pomermi, spôsobom vedenia života obvineného. U obvineného, ktorý sa v nedávanej minulosti dopustil spáchania druhovo odlišných trestných činov, je potrebné zvažovať, či existujú skutočnosti, ktoré v súvislosti so stíhaným skutkom predstavujú objektívnu obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Zvlášť je potrebné starostlivo vyhodnotiť situáciu, ak sa väzobné stíhanie odôvodňuje tým, že (i) obvinený spáchal trestné činy v nedávnej minulosti, ak za tieto ešte nebol právoplatne odsúdený, alebo (ii) obvinený spáchal trestné činy v dávnej minulosti, na ktoré sa už hľadá, akoby nebol odsúdený (III. ÚS 232/2024, bod 10, III. ÚS 319/2025, bod 10).

19. Najvyšší súd odôvodnil dôvodnosť preventívnej väzby tým, že sťažovateľ je podozrivý z falšovania vodičského oprávnenia, v spise má zadokumentované priestupky a má byť údajne stíhaný za trestný čin podvodu. K námietke sťažovateľa, že uvedené skutočnosti neopodstatňujú dôvody pre preventívnu väzbu, treba uviesť, že skutočnosti týkajúce sa podozrenia z falšovania vodičského oprávnenia a bližšie nešpecifikované priestupky nie sú dostatočným dôvodom na obavu z pokračovania trestnej činnosti. Rovnako aj úvaha o neoverenom trestnom stíhaní za podvod nie je presvedčivá, keďže údajné trestné stíhanie nie je verifikované a navyše druhovo ide o objekt trestného činu smerujúceho k ochrane majetku odlišný od stíhaného trestného činu smerujúceho k ochrane života. Treba zdôrazniť, že stíhaný skutok sa mal stať pred 11 rokmi od rozhodovania o vzatí do väzby, a preto pokiaľ neboli zistené iné skutočnosti odôvodňujúce obavu z pokračovania v trestnej činnosti, preventívna väzba nie je ústavne akceptovateľná. Námietka sťažovateľa týkajúca sa preventívnej väzby je dôvodná, avšak nemá vplyv na ústavnosť obmedzenia jeho osobnej slobody na základe väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

20. Nemožno sa stotožniť s námietkou sťažovateľa o tom, že najvyšší súd nereagoval na jeho námietku o nezapočítaní doby obmedzenia jeho osobnej slobody zadržaním vo Švajčiarsku. Najvyšší súd k tomu uviedol, že táto doba bude môcť byť započítaná do doby prípadne uloženého trestu. K tomu možno doplniť, že podľa § 77 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku do plynutia väzobných lehôt sa nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že bol vo väzbe v cudzine alebo tam bol zadržaný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu